

Dijital Çağda Yeni Nesil GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI ve Paradigmalar

Editör: Levent Mercin

Editör: Prof. Dr. Levent MERCİN

Dijital Çağda Yeni Nesil Görsel İletişim Tasarımı ve Paradigmalar

ISBN 978-625-6287-68-6

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2024, PEGEM AKADEMI

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

Bu kitap Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nin "100. Yılımda 100 Kitap" projesi listesinde yer almaktadır..

1. Baskı: Eylül 2024, Ankara

Yayın-Proje: Pegem Akademi
Dizgi-Grafik Tasarım: İlhami DİKSOY
Kapak Tasarımı: Levent MERCİN

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

DİJİTAL ÇAĞDA YENİ NESİL GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI VE PARADİGMALAR

Görsel İletişim Tasarımı kavramı ve kapsamının şimdilerde üstlendiği rol ve buna bağlı olarak ortaya çıkan ürünler; hem teorik hem de uygulama adına gerçekleştirilen araştırma süreçleri, öğretim yöntemleri ve gelecekte ulaşacağı nokta düşünüldüğünde, azımsanmayacak kadar pek çok şeyin değiştiği görülmektedir. Çünkü teknolojinin getirdiği yenilikler, görsel iletişim tasarımı alanını doğrudan etkilemektedir. Teknolojideki hemen her yenilik, görsel iletişim tasarımı alanına yansımaktadır. Örneğin son yıllarda popüler olan yapay zekâ uygulamalarıyla gerçekleştirilen veya ondan destek alınarak ortaya konulan görsel iletişim tasarımı ürünleri, hem talep edene alternatif örnekler sunmakta hem de tasarımcısına hız ve çok fazla deney yapabilme olanağı sağlamaktadır.

Bir diğer etki ise sosyal medya, bireysel veya yerel hizmet kurumlarının kurumsal kimlik tasarımlarını oluşturma ihtiyacı, iletişim mecralarındaki çeşitlenme sonrası görsel iletişim talebinin artması gibi olgular, görsel iletişim ile ilgili konuların da çeşitlenmesini beraberinde getirmiştir.

Görsel iletişim tasarımının bir meslek olduğu düşünüldüğünde bu mesleği üstlenen Tasarımcıların, özellikle de günümüzde ortaya çıkan olgulardan dolayı insanların sosyal gereksinimlerini karşılama, yani toplumsal konularda farkındalık oluşturma, doğru bilgilendirme veya dikkat çekme gibi bir misyonu üstlenmesi gerektiği belirtilebilir. İklim değişiminin getirdiği olumsuzluklar, kadına yönelik şiddet, savaşların getirdiği yıkım, demokrasi ve insan hakları sorunu, eğitimde fırsat eşitliği, ırkçılık vb. konular görsel iletişim tasarımcılarının ilgilenmesi gereken sosyal içerikli konular arasındadır.

Bu yüzden, bu ve benzeri ihtiyaçların ne olduğunun ortaya konulması, günümüzde bununla ilgili nelerin yapılmakta olduğunun örnekleriyle birlikte araştırılması ve yazılı metne dönüştürülmesi; bu alanın gelecekte de nereye doğru evrileceğinin sorgulanması gerektiğinden, bu kitap alanda eğitim alan ve profesyonel olarak uğraş veren insanlara yeni bir paradigma oluşturma amacıyla hazırlanmıştır.

Bu kitapta geleneksel grafik tasarım uygulamalarının günümüzde nasıl bir noktaya geldiğinden, en son trend olan etkileşimli ve hareketli görsel iletişim tasarımına kadar birçok konuya değinilmiştir. Buna göre bu kitapta; "Sürdürülebilir Gelecek İçin

Bir Aktivist: Görsel İletişim Tasarımı; Görsel İletişim Tasarımında Sanal Gerçeklik Olgusu; Grafik Tasarım ve Yeni Medya Uygulamaları; Kurumsal Kimlik Tasarımı Açısından Amblemin Görsel Algı Üzerindeki Etkisi; Desen Anlatımından Grafik Anlatıma; Kusurun Estetiğe Yolculuğu "Glitch Art"; Dijital (Sayısal) Medya Tasarım Uygulamaları; Harf İnkılabından Günümüze Türkiye'de Tipografik Gelişmeler; Müze Eğitiminde Yapay Zekâ Uygulamaları; Kültürel ve Tarihsel Değerlerin Aktarımında Eğitici Dijital ve Geleneksel Oyunların Etkileri; Hareketli Tipografi; Interaktif Bir Şekilde Pasif: Bir Etkileşim Tasarımı Eleştirisi; Etkileşimli Tasarım; Editoryal İllustrasyonda Bir Anlatım Tarzı: Kavramsal İllustrasyon" gibi ana başlıklar altında birçok güncel bilgilere kitabın içeriğinde değinilmiştir. Bu kitabın içeriğinde yer alan başlıklar ile buna bağlı teorik ve görsel verileri, analiz ve açıklamaları dikkate alındığında, sadece Görsel İletişim Tasarımı alanı ile ilgilenen bireylere değil, iletişim konularında araştırma yapan insanlara da katkı sağlayabileceği umulmaktadır.

Bu kitabın hazırlanmasında bölüm yazarlığı yaparak emeği geçen değerli meslektaşlarım E. Evin Kılıçkaya'ya, Nurullah Arı'ya, Resul Ay'a, Selma Kozak'a, Figen Yavuz'a, Ceyda Bayrakdar'a, Merve Saylık'a, Erdoğan Dizdar'a, Mehmet Pehlivan'a, Hüseyin Erumcu'ya, İlhami Diksoy'a ve Ceyda Kurteş'e teşekkür ederim. Ayrıca kitabın yayımlanmasında değerli katkılarını bizden esirgemeyen ve Pegem Akademi Yayıncılık adına bu kitabın basılmasını sağlayan Sn. Servet Sarıkaya'ya da en içten duygularla teşekkür ederim. Saygılarımla...

Prof. Dr. Levent Mercin

Kütahya, 2024

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	iii
--------------	-----

1. BÖLÜM

DİJİTAL (SAYISAL) MEDYA TASARIM UYGULAMALARI Nurullah ARI	1
--	---

2. BÖLÜM

KUSURUN ESTETİĞE YOLCULUĞU "GLITCH ART" Resul AY	17
---	----

3. BÖLÜM

HAREKETLİ TIPOGRAFI Ceyda BAYRAKDAR	27
--	----

4. BÖLÜM

MÜZE EĞİTİMİNDE YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARI İlhami DİKSOY	44
--	----

5. BÖLÜM

GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMINDA SANAL GERÇEKLIK OLGUSU Erdoğan DİZDAR	60
--	----

6. BÖLÜM

KURUMSAL KİMLİK TASARIMI AÇISINDAN AMBLEMİN GÖRSEL ALGI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ Hüseyin ERMUMCU	75
---	----

7. BÖLÜM

HARF İNKILABININ TÜRKİYE'DEKİ TIPOGRAFİK TASARIMLARA YANSIMALARI Eren Evin KILIÇKAYA	94
---	----

8. BÖLÜM

GRAFİK TASARIM VE YENİ MEDYA UYGULAMALARI

Selma KOZAK 110

9. BÖLÜM

EDİTORYAL İLLÜSTRASYONDA BİR ANLATIM TARZI: KAVRAMSAL İLLÜSTRASYON

Ceyda KURTEŞ 125

10. BÖLÜM

SÜRDÜRÜLEBİLİR GELECEK İÇİN BİR AKTİVİST: GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI

Levent MERCİN 142

11. BÖLÜM

DESEN ANLATIMINDAN GRAFİK ANLATIMA

Mehmet PEHLİVAN 163

12. BÖLÜM

KÜLTÜREL VE TARİHSEL DEĞERLERİN AKTARIMINDA EĞİTİCİ DİJİTAL VE GELENEKSEL OYUNLARIN ROLÜ

Merve SAYLIK 177

13. BÖLÜM

ETKİLEŞİMLİ TASARIM

Figen YAVUZ 197